

Nr 84.

Ankom till Riksdagens kansli den 13 maj 1912 kl. 4 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från det till kronopark afsatta kronohemmanet Näset nr 1 i Jämtlands län.

(1:a Afd.)

I en till Riksdagen den 26 april 1912 aflåten, till jordbruksutskottets förberedande handläggning hänvisad proposition, nr 262, har Kungl. Maj:t under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgifva, att de till det till kronopark afsatta kronohemmanet $\frac{3}{28}$ mantal Näset nr 1 i Ragunda socken af Jämtlands län hörande torpen Edbladstorpet, Erik Johanssonstorpet och Bolinstorpet må med i statsrådsprotokollet angifna områden hvart för sig från hemmanet upplåtas med tillämpning af bestämmelserna i kungl. kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärfva egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande af de i kungl. brefvet till domänstyrelsen samma dag i fråga om tillämpningen af berörda grunder meddelade närmare bestämmelser.

Till berörda statsrådsprotokoll har departementschefen i detta ärende anfört följande:

»Jämlikt nådigt bref den 10 maj 1901 har det då tillsammans med förra sergeantsbostället $\frac{1}{2}$ mantal Skogen nr 1 i Ragunda socken af Jämtlands län för statsverkets räkning utarrenderade hemmanet Näset nr 1 om $\frac{3}{28}$ mantal i nämnda socken vid arrendeperiodens ut-

gång den 14 mars 1903 öfverlämnats till skogsväsendet för att förvaltas såsom kronopark.

Å inägorna till detta hemman finnas tre torp, bebyggda med kronan tillhöriga hus, nämligen Edbladstorpet, Erik Johanssonstorpet och Bolinstorpet. Samtliga dessa torp äro hvart för sig utarrenderade för en tid af 10 år från den 14 mars 1903, det förstnämnda torpet till Olof Martin Edblad mot ett årligt arrende af 55 kronor, Erik Johanssonstorpet till Jonas Petter Eriksson mot ett årligt arrende af 70 kronor och Bolinstorpet till Carl Gustaf Larsson mot ett årligt arrende af 75 kronor.

Med skrifvelse den 4 augusti 1906 har Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Jämtlands län till domänstyrelsens pröfning öfverlämnat en framställning af bemälda torpare att få inköpa de af dem arrenderade torpen.

Sedan vederbörande jägmästare och öfverjägmästare afgifvit häröfver infordrade yttranden och däri, med erinran, att förut i sammanhang med fråga om dispositionen efter den 14 mars 1903 af förra sergeantsbostället Skogen med utgården Näset fråga väckts om försäljning af förevarande tre torp, men att försäljningen till följd af pågående skifte i Näsets by ej då ansetts kunna genomföras, tillstyrkt framställningen, har domänstyrelsen, sedan skiftet blifvit vederbörligen fastställt, låtit verkställa saluvärdering å torpen, hvarefter styrelsen med skrifvelse den 18 juni 1910 öfverlämnat instrument öfver förrättningen jämte en af förste landtmätaren A. O. Gislén år 1908 öfver utgården Näset nr 1 upprättad karta med beskrifning.

Af dessa handlingar inhämtas, bland annat, följande.

Ifrågavarande torp, som äro belägna 3 kilometer öster om Ragunda järnvägsstation, dit körbar väg finnes, innehålla, Edbladstorpet 3.915 har, Erik Johanssonstorpet 4.318 har och Bolinstorpet 6.617 har, hvarjämte till Edbladstorpet och Erik Johanssonstorpet samfäldt häfdas 0.987 har.

Af torpens åbyggnader tarfva ladugårdarna å Edbladstorpet och Bolinstorpet nybyggnad samt stugubyggnaden, ladugården och kornladan å Erik Johanssonstorpet grundlig reparation eller ombyggnad.

Det sistnämnda torpets ägor äro dåligt, de öfrigas väl skötta.

Uppskattningsmännen hafva föreslagit, att torpen måtte försälgas, hvart och ett såsom afsöndring, till sin innehafvare, Edbladstorpet, omfattande ägofigurerna å ofvannämnda karta nr 24—41 och 95 samt af nr 42, med ofvannämnda areal, 3.915 har, jämte ägofigurerna nr 100 och af 97 om 0.221 har af samfälligheten eller tillhopa 4.136 har, Erik Johanssonstorpet, omfattande ägofigurerna nr 43—67, 96 och 104 samt af nr 42

om tillhopa 4.318 har jämte ägofigurerna nr 98 och 99 samt af nr 97 om 0.676 har af samfälligheten eller tillsammans 4.994 har, samt Bolinstorpet, omfattande ägofigurerna nr 68—94 och 105 om tillhopa 6.617 har. Ägoslagens fördelning framgår af nedanstående sammanställning enligt förenämnda beskrifning:

	Åker			Äng			Odlingsmark			Afrösningsjord			Impediment		
	har	ar	kvm	har	ar	kvm	har	ar	kvm	har	ar	kvm	har	ar	kvm
Edbladorpet	2	51	80	—	24	90	1	34	90	—	—	—	—	2	—
Erik Johanssonstorpet...	3	15	20	—	53	—	1	16	10	—	6	40	—	8	70
Bolinstorpet	4	90	20	1	13	—	—	47	80	—	—	—	—	10	70

Torpen med förestående ägor hafva saluvärderats, Edbladstorpet till 800 kronor, Erik Johanssonstorpet till 950 kronor och Bolinstorpet till 1,250 kronor.

Domänstyrelsen har biträdt förslaget att försälja ifrågavarande torp, särskildt med afseende å förestående byggnadsarbeten därå, därvid styrelsen emellertid ansett, att till Edbladstorpet borde läggas ägofiguren nr 100 a å kartan om 0.090 hektar impediment, så att detta torps areal komme att utgöra 4.226 hektar, och har styrelsen ej haft något att erinra mot att Edbladstorpet och Bolinstorpet försäljas omedelbart till deras innehafvare. Hvad däremot beträffade Erik Johanssonstorpet kunde styrelsen med afseende å det sätt, hvarpå dess ägor blifvit häfdade, icke instämma i uppskattningsmännens förslag att försälja torpet till dess innehafvare.

För egen del finner jag all anledning föreligga för en försäljning till egna hem af ifrågavarande tre torp med af domänstyrelsen såsom lämpliga ansedda områden. I fråga om sättet för försäljningen vill jag erinra, att nådiga kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärfva egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar icke är tillämplig på områden, tillhörande icke inköpta skogs-egendomar i de sex nordligaste länen och således icke heller på nu ifrågavarande torp. Emellertid synes försäljning af torpen lämpligast böra ske enligt dessa grunder, hvarvid ock frågan, huruvida innehafvaren af Erik Johanssonstorpet bör hembjudas torpet eller ej, torde böra afgöras med hänsyn till i samma kungörelse meddelade bestämmelser.

*Departements-
chefen.*

Jag får alltså hemställa, att Eders Kungl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå Riksdagen medgifva — — — —.»

Utskottet, som icke har något att erinra mot ifrågavarande framställning, hemställer,

att Riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

Stockholm den 13 maj 1912.

På jordbruksutskottets vägnar:

D. PERSSON i Tällberg.

I beslutet hafva deltagit: från *Första* kammaren: A. T. Odelberg, G. L. De Geer, P. Paulsson, G. Tamm, A. H. Fahlén, E. A. Lindblad, A. Pers, A. H:son Wachtmeister; från *Andra* kammaren: D. Persson i Tällberg, N. Persson i Malmö, S. Linders, P. O. Lundell, P. Hellström, O. Nilsson i Tånga, C. L. Olausson, V. A:son Ekerot.
